

Egy látszólag egyszerű ajánlott levél

Többszörös nagy aranyérmes 1867-es magyar postatörténeti gyűjteményemben sok izgalmas ritkaság található, ezek között búvik meg ez a látszólag szerény levél, melyet pár éve fedeztem fel egy árverési katalógusban és vásároltam meg olcsó áron.

Az 1867-es kiadásból megmaradt leveleken messze leggyakoribb az egyszerű (azaz első súlyfokozatú) távolsági levél 5 kr-os bérmentesítése. Gyakoriságban ezt követi, de már jóval ritkább az egyszerű ajánlott távolsági levél 15 kr-os bérmentesítése, alapformájában 5 + 10 kr-al, de mivel ennél a kiadásnál már nem volt előírás az ajánlási díj hátoldalon történő lerovása, gyakori az egybélyeges, 15 kr-os bérmentesítés is. (Érdekes, hogy a nehezebb leveleket, talán azért, mert sokszor jogi jellegűek voltak, gyakrabban küldték ajánlva, mint ajánlás nélkül.)

A 3 kr-os bérmentesítésű helyi levelek már kifejezetten ritkák (úgy 200-300 létezhet), a helyi ajánlott levelekből (szinte mindig 3+5-ral bérmentesítve) pár tíz maradhatott fenn.

Am első súlyfokozatnál nehezebb helyi levél alig létezik. Gyűjteményemben, melyben az összes általam ismert ilyen levél megtalálható, összesen egy második súlyfokozatú (2*3 kr-ral bérmentesített) és egy második súlyfokozatú ajánlott (2*3 + 5 kr-ral bérmentesített) levél volt található – amíg fel nem bukkant az itt látható levél. Két dologra figyeltem fel rajta: az egyik, hogy Aradról Aradra küldték, a másik a közepén kék irónnal írt 3-as szám, ami általában súlyfokozati jelölés. HOPPÁ! Hát akkor ez egy harmadik súlyfokozatú helyi ajánlott levél kell legyen! Ennek díja $3*3 + 5 = 14$ kr lett volna, látszólag valami oknál fogva 1 kr-ral túlbérmentesítették, sima ajánlott levélnek álcázva őt ezzel.

Ez tehát az **egyetlen ismert harmadik súlyfokozatú helyi levél** az első magyar bélyegkiadás érvényességének periódusából, nota bene ajánlva és túlbérmentesítve! Kell ennél izgalmasabb felfedezés egy filatelistá életében?

A levél címzettje, Bánidi Béla báró magyar országgyűlési képviselő, újságíró volt, 1865-ben Arad vármegye főjegyzője lett, 1875-ben a Szabadelvű párt képviselője, de 1879-ben ebből kilpéve megalakította a Független Szabadelvű Pártot.